

Szerkesztőségi iroda:
Csik-Szereda
György Jakab Márton
könyvkereskedése
hova
lap szellemi részét illető
közlemények,
előfizetési pénzek és hir-
dotések küldendők.

CSIKI LAPOK

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.
MEGJELENIK MINDEN SZERDÁN.

Előfizetési ár:
Egész évre 4 frt.
(Külföldre) 6 frt.
Félévre 2 frt.
Negyedévre 1 frt.
Hirdetési díjak
a legolcsóbban számíthatnak
Bélyegdíjért külön minde-
beiktatásnál 30 kr.
Nyilttéri cikkek
soronként 10 kr-ért közöl-
tetnek.

Husvét, a halhatatlanság eszméinek diadalünnepé.

A mint közelget a kikelet rendesen magával hozza a husvétot is, a keresztény világ e legjelentőségtebb ünnepét.

Az élet diadala a halál felett, a jónak szépnek és nemesnek győzedelme a rossz, rút és nemtelen felett, az igazság és világosság diadalma a gátság és sötétség felett, husvét ünnepében mind egyaránt kifejezést nyernek.

Alig van talán a kereszténységnek hasonló ünnepe, mely oly bő anyagot szolgáltatna, az elmélkedésre, mint husvét, a feltámadás, a halhatatlanság szent ünnepe.

És különösen most, midőn majdnem az egész világ forrongásban van, midőn új tanítások, új irányelvek az eddigi rendet megakarják változtatni megnyugtató, megvigasztaló husvét ünnepe, megnyugtató, megvigasztaló az ahoz fűződő hit, az ahoz fűződő tudat, hogy a harcából és küzdelemből, bármily ádáz és bármily hosszú legyen is az, az örök igazság eszméi fogynak győzelmesen kikerülni.

Itt nálunk is minden téren foly a harc: az élesre fent fegyverek, melyekkel a küzdelmet vívják fájdalmas, mély és vérző sebeket vágnak s bármely oldalon is történjen a sebesülés, azt egyaránt gyógyítják, mert a mindnyájunk előtt szent és szeretett haza testén ejtetik: azt gyengíti és azt erőtlenné.

A különböző nemzetiségek, a különböző felekezetek, az egyes kasztok és társadalmi osztályok, megszállva az egyenlenség szétmálasztó ágenciája által egymás elsőbbségét vitatva, a valódi vagy vélt sérelmeket óriási méretűekké felnagyítva s nem válogatva a fegyverekben

harcra keltek egymás ellen, olyan harcra, olyan küzdelemre, mely kárhuzatos ugy az egyik, mint a másik félre nézve és nem fog babérokat teremni sem a győzőnek, sem a legyőzöttnek.

Ez áldástalan versenyt szemlélve, ugy tűnik fel a dolog, mintha a krisztusi szeretet, mintha az annyi vér árán kivított nagy eszmék: a szabadság, egyenlőség és testvériség eszméi megsemmisültek, eltűntek volna a föld színéről s a rideg szeretetlenség, a testvérietlenség tartanak hatalmukba az elméket, s óltanák az emberek vérebe és halálhozó bacillusait, hogy megmérgezzék, beteggé tegyék vele a sziveket és lelkeket.

Mintha csak nagypéntek fájdalmas és sötét időszaka vonná be komor fellegeivel a szegény haza egét, mintha a világosság fáklyája kialudt volna az elmékben, mintha az örök szeretet forrasztó melege elhamvadt volna a szivekben: sötétség és szeretetlenség borít mindent.

De nagypéntek után következett husvét, s így erős a hitünk, hogy a mostan uralgó egyenlenség nagy péntekjét, rövid időn az egyetértés, a békesség szent husvétja váltja fel. És miként akkor győzedelmeskedett az igaz a gonosz: a világosság a sötétség; az élet a halál felett, ugy mostan is az örök, halhatatlan eszmék le fogják győzni az egyenlenség, szeretetlenség és viszálykodás démonait.

Ó, jöjj el testvériség szent husvétja, tanítsd meg azokat, a kik nyelvben különböznek, de még is e hazának egyaránt édes gyermekei, hogy a hazának üdvé mindenek felett való, hogy az az egyiknek ugy, mint a másiknak, bármilyen nyelvet beszéljen is, csak hasznára váljék.

Ó, jöjj el egyenlőség szent hus-

vétja, tanítsd meg azokat, kik kunyhókban és palotákban laknak, hogy nem a gazdagság teszi az embert, hanem a szívből lakozó nemes érzelmek; tanítsd meg, hogy a munka az, a mi igazán megnemesít s ennek értéke annál nagyobb, ha az e szent földnek, a hazának előhaladása érdekében történik.

Ó, jöjj el örök szeretet szent husvétja és áraszd szét világosságodat, termékenyítő melegségedet a hazának minden nyelvű, hitű, rendű és rangu lakóira egyesítsd őket a felebaráti és hazaszeretet szent és örökkévaló frigyébe, forraszd össze sziveiket a krisztusi szeretet szent kötelekeivel s tanítsd meg, hogy együttesen, vállvetve, egy más jogait tisztelve, az egymás iránti szeretetben és kölcsönös türelemben versenyezve, munkáljanak a közös haza előhaladásán és boldogulásán, mert ehhez van kötve az egyesek üdvé és boldogulása is.

Légy üdvözölve husvét, mint az örök és halhatatlan eszmék diadal ünnepe! Bs.

A megyei közigazgatási bizottság üléséről.

Csik-Szereda ápril 10.

Vármegyénk közigazgatási bizottsága elnapolás folytán ma tartotta meg rendes havi ülését a tagok közepes számu részvéte mellett, melynek folyamáról az alábbiakat közölhetjük.

Madár Imre főjegyző urnak a sorozáson való távolléte miatt, helyette az előadói tisztet és a jegyzőkönyvvezetést Szántó József I-só aljegyző teljesítette.

Az alispáni jelentés szerint mult hónapban 9700 marhalevél, 5 fegyverszabdalom, 24 15 napos és 259 drb egyévre szóló utlevél adatott ki; a csendőr szakaszparancsnokságok eseményi jelentése szerint pedig 12 lopás, 7 igazolatlan határátlépés, 3 emberölés, 3 testisértés, 1 tüz. 1 magánlak megsértés és 1 gyilkossági eset észleltetett.

A „CSIKI LAPOK“ TÁRCZÁJA.

A vallás.

A jótékony napsugár érintésére felduzzadnak a fákon a rügyek, az egyikből kibontakozik a levélke, a másikkól kifejlődik a virág. A parányi rügyecskében már előre benne van a levél, vagy a virág s a külső hatások csak arra szolgálnak, hogy azokat kifejlesszék.

Igy az emberi szívből is vannak vele született érzelmek, a melyek az értelem világának érintésére szintén kibontakoznak, kifejlődnek.

Ezek közé tartozik a vallásosság is, mely az emberrel együtt jön a világra, kitörülhetlenül be van oltva szívébe. Lehet ugyan, hogy ezen szent értelemnek hangját időnként el lehet némitani, lehet, hogy vannak s tényleg talán vannak is emberek, kik életük nagy részében ez értelemről tudni sem akarnak, azonban azt határozottan merjük állítani, hogy még ezeknek is vannak pillanataik, óráik s talán napjaik, midőn belső kényszer folytán önkénytelenül is követniük kell a vallásosság érzelmének ujjmutatásait. A tulhajtott tudományosság, a lelki sivárság kivonhatják ugyan magukat a vallásosság érzelmének hatása alul, de ezek sem mindenkorra.

A vallásosság érzelmé, a mint már említők az emberrel együtt született érzelmek, ezt leginkább bizonyítja azon körülmény, hogy a vallásosságnak legalább nyomait még a legprimitívebb népeknél is feltalálták. Vaanak ugyan egyes utazók, kik azt állítják, hogy némely népeknél a vallásosság teljesen hiányzik, azonban ez csak a vallás

külső kifejezésének gyarlóságára, a formára vonatkozhatik, mert azon népek nyelvének behatóbb tanulmányozása után rájöttek, hogy az eddig felfedezett és megismert népek mindenikénél a nyelvben a vallásos fogalmaknak megfelelő kifejezések találhatók. A dolog természetében fekszik, hogy a formák, melyekben a vallásosság itt vagy amott fellép nagyon különbözök és épen így különbözök a vallásos érzelmek nagysága szerint megalkotott erkölcsi kötelek is.

A vallás a megnyilatkozás, külső formák, lényeg és tökéletesség tekintetében két csoportra osztható.

Az alsó osztály a sokistenhivőség.

Ennek legalacsonyabb kategóriája a fétisimádás, mely szerint a hívőnek, minden tárgy a mi elébe kerül, utjába vetődik fétis, egész nap arra bizza magát, attól várja boldogságát.

Valamivel magasabb forma az animizmus mely az élettelen tárgyaknak lelket tulajdonít. Ezen formánál már az ember, a saját magán észlelt állapotot, megfigyelést viszi át más tárgyra. Ez után következik a sámánizmus.

Ennek papjai azt hirdetik magukról, hogy lelkük hatalmas szellemekkel érintkezik, megtudja a hívők egyik-másik bajának okát, megjósolja a jövőndöt, segíthet és ronthat mindenkit. A dualisztikus vallás formák már jóval tökéletesebb alakok. A különböző változásokat jó és rossz szellemekkel hozzánk kapcsolatba és oki összefüggésben. A jót, kellemest, életet és áldást a jó szellemnek, a halált rosszat kellemetlent a rossz szellemnek tulajdonítják.

Egyaránt félik és tisztelik mind a kettőt,

egyiknek és a másiknak is áldozatokkal kedveskednek. Ezen formába illeszthetők be: az égitestek tisztelete (csillag imádás), a tűzimádás, a bramánizmus, a Konfutsé és a Buddha tanai. Ezen vallások elterjedési köre Ázsia északi, keleti és déli részei, Ausztrália, Patagonia, Brazília, Észak-Amerika északi részei Afrika belseje.

A második nagy csoport az egyistenhivőség. Ez már jóval magasabb tökéletesebb forma. Részei az izlám, a zsidók vallása és a kereszténység. Elterjedési köre: Ázsiának a nyugati részei, Kis-Ázsia, Arabia, Afrikának az északi részei, Amerika, Európa.

A sok istenhivők száma egy 1890-diki kimutatás szerint: 862 millió, az egyistenhivőké 1117 millió.

A Fournier Flaix 1891-ben összeállított statisztikája a következő. Keresztények: 472 millió 120 ezer, ezekből katolikus 230²/₃ millió, protestáns 143¹/₃ millió, görög keleti 98 millió. Az egyisten hívők közül: mohamedán 176²/₃ millió, zsidó 8 millió 900 ezer, több istenhivők 768 millió 582 ezer, tehát 472¹/₃ millió kereszténnyel 952¹/₂ millió nem keresztény áll szemben.

Íme, a maroknyi csoport, mely az első pünpüst alkalmával az első keresztény egyházat alkotta ma már óriási számmá növekedett. És a krisztusi tan folyton terjed, fényét, világosságát kisugározza a föld legtávolabb részeire, éltető melegét szétárasztja minden felé s lassankint elkövetkezik az idő, midőn Husvét szent ünnepén az összes emberiség Halleluját zeng az örökéletnek, a halhatatlanságnak.

97.

